

מסורת הש"ס

16 לקמן כב. [גדריס פג.], 17 [גדריס פה. לקמן כה.], 18 לעיל ג. לקמן כב. צ"ק 16: גדרים י. מגילה טז. שבעות ת. סוטה טו. [כריכות יז.], 17 ועל דרך זה סוטה יד. מגילה כב. [סנהדרין יז.], 18 [לעיל יח.], 19 [דף טז. ד"ה י"א], 20 י"ל דע,

הגהות הב"ח

16 רש"י ד"ה אמר שמואל וכו'. בדפרישיית לעיל:

גליון הש"ס

גב' אימתי הויר בוטן שהביא. כעין זה הוריות דף יב ע"א ויזק משום דומשח:

הגהות מהר"ב הנשבורג

א רש"י ד"ה לשון אחר וכו' ר' ישמעאל היא. ד"ב ע"ב [ב תוס' ד"ה [בדק הקודם] ורצנן עולה לא בעיל משוע וכו' וי"ל משום דרצנן לא ארכי כז' דהנכח במלמיה כ"א דהנכח מלת כ"א דהנכח נמחק. וי"ב אלף ביום הנכח כ"ל א"מ: 2] ד"ה תלמוד למר והויר והביא וכו' וי"ל אי ללא הייא וכו'. ג"ב ע"י א"מ: 7] ד"ה אמר רב חסדא ר' ישמעאל היא וכו' לפי שגמתי בעלמא חטאת חטא כ"ל: 10] ה"ן וכו' סבר עוף הקפר וכו' על הספק א"כ תיבת א"כ נמחק. וי"ב אלף: 11] ד"ה המעטע עמא מבל דבר וכו' ודוקא אס נעמאה אבל אס לא נעמאה וכו' משום שאס לא הפיר לה תפיל וכו' כ"ל: 12] ד"ה לא אמר כו' שמה ימס שטיס. כאן הס"ד ואח"כ מה"ד אלף בעמא שגדר וכו' והאה קאמר קרא כ"ל:

הגהות התוספות

1. תיבת כ"א נמחק. 2. י"ל והויר נטון שביא. 3. מהאזא הו"א לרבות וכו'. 4. תיבת מייתי נמחק. 5. י"ל מ"מ לא. 6. י"ל דלא למיתא. 7. י"ל לאפוקי מ"י אלישע. 8. י"ל ה. 9. י"ל שמה. 10. י"ל דהא לרצנן דלא דע"י.

פ"י הרא"ש

דורון בעלמא היא דאינה מכפרת בשום מקום: מאי טעמא דרבנן. בשלמא 1] וכו' אתה ההוא ורבי ישמעאל אמר והויר והביא אימתי והויר בוטן שהביא. וההוא אתא לימי אע"פ שלא הביא עולתו דאי לא כתיב אלא והויר והביא ההוה אמרינן אחר שביא כל קרבנות ואפי' עולה. ואי

לא כתיב אלא ביום ההוא הוה אמינא אע"פ שלא הביא כלל מקרבנותיו: האשה שנדרה בניור ונטמאה התרישה ב' תורים ואיש ואח"כ הפיר לה בעלה: ר"י בנו של ר"י בן ברוקא היא. דסבר דעולה מפיק' נז"י הו"א הלכך כי הפיר לה בעלה נחבטל נדרה ואינה מביאה עולת העוף. אבל חטאת העוף מביאה כדמסקי דרבי אלעזר הקפר היא דאי כרבנן כיון דאמרי דעולה דורון הוא אף כי הפיר לה בעלה נמי מתיא: בעל מעקר עקר. עוקר הגדר מעיקרו כמו התרת חכם. ובפרקי דלקמי' מבעיא לן. חטאת העוף נמי לא ליייתי דהוי כאילו לא נדרה כלום: בעל מיגו גיזו. חוהך הגדר מכאן ולהבא וכו' דמי להתרת חכם

ס"ל והויר. לה' את ימי מרו והביא 16 [כבש צן שמו לאסן] לפיך הקדים הכתוב והויר להצאת אשמו לומר לך אע"פ שלא הביא הויר: **אימתי הויר**. אימתי מתחיל לנטות ימי נזירות בזמן שהביא: **מאן תנא להא דס"ר האשה שנדרה כו'** ואינה מביאה עולת העוף. למאן אינטריך למיתני דלינה מביאה עולת העוף: **אמר רב חסדא ר' ישמעאל היא**. דלדידיה חשיב ליה עולת העוף דאי לרצנן לא אינטריכא ליה למיתני שאינה מביאה עולת העוף דהא אמרינן עולת העוף לא מיעבבא דלא אחיא אלף משום דרוין בעלמא 17 ופשיטא שאינה זריכה להביא: **לשון אחר אמר לנו המורה אמר רב חסדא א' ר' ישמעאל היא ומאי קסבר כו'**: מיגו גייו. דמהשתא ואילך לא מייחבבא נזירות עולת העוף נמי ליימי 18: **לעולם 17 מיעקר עקר**. והאי ה'דמביאה חטאת העוף ו'לא משום נזירות אלף משום שזרה עצמה מן היין: **וסבר לה רצני אלעזר הקפר**. אבל עולת העוף לא 18 אחיא ליה אלף משום נזירות והילכך דאי רצנן כיון דאמרי משום דורון בעלמא קמייתי ליה ולא משום נזירות הכא נמי מני מייתי לא וליה ציה משום הצאת חולין לעזרה אבל לרצי ישמעאל כיון דמשום חובה קמייתי ליה ובעל מיעקר עקר ליה אי אפשר ליה להביא עולת העוף דאי מייתי ליה נמצא שמביא חולין לעזרה: **והא האי קרא בניור טמא חשיב ואנן 19 אפינו נזיר טהור קאמרינן**. דקרי חוטא משום שזער עצמו מן היין: **לר"א הקפר נזיר טהור נמי הו חוטא**. ש'ודין הוא דהוה ליה למיכתביה להאי וכפר עליו מאשר חטא על הנפש בניור טהור והאי דכתביה בניור טמא הואיל ושנה בחטא שכבר הויר עצמו מן היין ועכשיו שונה בחטא שיהי לו לזהר מן הטומאה ונטמא: **משום דיאל**. בתמיה חל עליו נזירות והא הו טמא 20 בזמן שעמד צבית הקברות:

אמר שמואל כגון שיאל והזה כו'. 16 [כדמפרש לעיל 1]: **ואלא כי נכנס**. ונטמא אמרינן דעולין לו מן המנין וכל עליה נזירות דטהרה הא לא נכנס והו טהור אין עולין לו מן המנין ולא חיילא עליה נזירות דטהרה אדרבה כי לא נכנס והו טהור כ"ש דחל עליה נזירות דטהרה: **אלא אפילו נכנס**. דס"ד דכיון דנכנס הו"ל כמעיקרו 17 שזור והוא צבית הקברות ולא יהו עולין לו מן המנין ולא חיילא עליה נזירות דטהרה קמשמע לן כיון שיאל והזה ושנה ועבד 18 דהו"ל נזיר טהור: **ו'חויילא עליה נזירות דטהרה ואי הדר איטמי מביא קרבן טומאה:**

על שזעירה עצמה לא 19 תביא כלום משום שאס לא היפר [לה] 11 מביאה חטאת צהמה שאינו צא על הספק ואס כן עתה כשהיפר לה לא תביאנו וחטאת העוף לא מניא לאתויי כיון דמעיקרא אי לא היפר לה לא הימה מביאתו א"כ כשהיפר לה לא ניתן לה דין חדש:

ואנן אפי"ו נזיר טהור קאמרינן. כלומר אית ליה לר"א הקפר בעלמא דאפילו נזיר טהור חוטא דבעלמא מייתי ליה אמיר טהור וגם הק"י שלו שייך גם בניור טהור: **ו'דריינן טעמא דכתיב קרא בניור טמא הו"א ושנה בחטא**. שלא מזהר מטומאה והאריך זער על זערו מלהנות מיין: **ק'תני יוצא ונכנס**. וקס"ד אפילו תוך שצדה משום הכי פריך מילא חטאת הנזירות ומשמני כגון שיאל והזה ושנה וטבל ואיירי אפילו שציעי דחילל עליה שציעי טהרה משום דגדר בטומאה ולא צעי איתויי קרבן טומאה צשמיי: **ל"א נכנס אין עו"אין**. בתמיה אדרבה כי לא נכנס טפי סלקי ליה ממניינא וז"ע דלא סגי למיתני 19 וה"ל למיתני יאל [ונכנס] מביא קרבן טומאה: **ה'בי גרסינן ל"א מבעיא יצא בל אותו היום אלא אפי"ו נכנס בו ביום**. דסד"א לא סליק ליה (מד) 8 מקאת טהרה משהוה עד שנטמא: **ל"א אמר רבי אריעזר**. דזענין שמהנה 9 ימים שנים 11 אלף בטומא שנדר כלפי דאמר קרא כי טמא מזר משמע דצטומאה נדר והאה קאמר והימים הראשונים יפלו דזענין ימים שנים כריץ עיון מנגן למידרש הכי אליבא דר"א דהא דרצנן דלא דרשינן 10 ימים שנים לא מיפלב קרא צין טמא שנדר לטהור שנדר:

האשם ואח"כ הפיר לה בעלה: ר"י בנו של ר"י בן ברוקא היא. דסבר דעולה מפיק' נז"י הו"א הלכך כי הפיר לה בעלה נחבטל נדרה ואינה מביאה עולת העוף. אבל חטאת העוף מביאה כדמסקי דרבי אלעזר הקפר היא דאי כרבנן כיון דאמרי דעולה דורון הוא אף כי הפיר לה בעלה נמי מתיא: בעל מעקר עקר. עוקר הגדר מעיקרו כמו התרת חכם. ובפרקי דלקמי' מבעיא לן. חטאת העוף נמי לא ליייתי דהוי כאילו לא נדרה כלום: בעל מיגו גיזו. חוהך הגדר מכאן ולהבא וכו' דמי להתרת חכם

מי שאמר פרק שלישי נזיר

וי"ל משום דרצני לא אדכר צמילמיה ב' כ"א 1 דבהצאת קרבן הכתוב מדבר משמע דלא קפיד עליה אלף ליום שמיני ולמעוטי שציעי דבר פלוגתי' אבל הני תנאי מפרשי דמיחל נזירות תלוי בקרבנות עצמו למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: **ר"ל 17 והויר והביא אשמו אע"פ שרא הביא אשמו והויר**. פירוש חיל

ת"ל והויר והביא אע"פ שלא הביא הויר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר והויר והביא 16 אימתי הויר בזמן שהביא מאן תנא להא 16 דת"ר 16 אשה שנדרה בניור ונטמאה ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף אמר רב חסדא ר' ישמעאל היא מאי קסבר אי קסבר 17 בעל מיעקר עקר חטאת העוף נמי לא ליייתי אי קסבר בעל מיגו גייו עולת העוף נמי ליייתי לעולם קסבר בעל מיעקר עקר וכו' ישמעאל סבר לה כו' אלעזר הקפר 18 דתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר מזה ת"ל 17 וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא זה אלא שזיער עצמו מן היין וק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המזער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה והא בניור טמא כתיב ואנן אפילו נזיר טהור קאמרינן קסבר ר' אלעזר הקפר נזיר טהור נמי חוטא הוא והיינו טעמא דכתיב בניור טמא הו"אל ושנה בחטא: יצא ונכנס עולין לו מן המנין: קתני עולין לו מן המנין משום דיצא חל עליה נזירות אמר שמואל 19 כגון שיצא והזה ושנה וטבל אלא נכנס הוא דעולין לו מן המנין לא מן המנין לא נכנס אין עולין לו מן המנין לא מביעיא קאמר לא מביעיא יצא אלא אפילו נכנס עולין לו מן המנין אמרו ליה רב כהנא ורב אסי לרב 17 מ"ט לא מפרשת לן כהלין מילי אמר להון אמינא דלמא לא צריכותו: **ר"א אומר לא בו ביום שנאמר 2 והימים הראשונים יפלו עד שיהיו ימים ראשונים:** אמר עולא לא אמר רבי אליעזר אלא בטמא שנזר אבל בניור טהור שנטמא אפילו יום אחד סותר אמר

ואי בע"ז מיגו גיזו. פירוש מכאן ולהצא עולת העוף נמי תייתי דהא לתמול כי נטמא 4 נזירה הימה ולקמן מיבעיא לן צאיך פירקין 17 דף כ"א: אי מיעקר קא עקר אי מיגו גיזו: **לעור"ם קסבר מיעקר קא עקר**. דאי מיגו גיזי עולת העוף ואשס צעי איתויי: **סבר כו"א הקפר**. דאף נזיר טהור חוטא הוי הלכך זאת שנטמאה כמו כן צעיא כפרה דנזיניו חטאת העוף צבה על הספק 11ואס כן עולה לא תייתי: **המציער עצמו מבל דבר על אחת כמה ובמה**. אלמא חוטא הוא לכך מייתי חטאת העוף ודוקא אס נטמאה אבל אס לא נטמאה והפר לה צעלה נהי נמי דצעיא כפרה

על שזעירה עצמה לא 19 תביא כלום משום שאס לא היפר [לה] 11 מביאה חטאת צהמה שאינו צא על הספק ואס כן עתה כשהיפר לה לא תביאנו וחטאת העוף לא מניא לאתויי כיון דמעיקרא אי לא היפר לה לא הימה מביאתו א"כ כשהיפר לה לא ניתן לה דין חדש:

ואנן אפי"ו נזיר טהור קאמרינן. כלומר אית ליה לר"א הקפר בעלמא דאפילו נזיר טהור חוטא דבעלמא מייתי ליה אמיר טהור וגם הק"י שלו שייך גם בניור טהור: **ו'דריינן טעמא דכתיב קרא בניור טמא הו"א ושנה בחטא**. שלא מזהר מטומאה והאריך זער על זערו מלהנות מיין: **ק'תני יוצא ונכנס**. וקס"ד אפילו תוך שצדה משום הכי פריך מילא חטאת הנזירות ומשמני כגון שיאל והזה ושנה וטבל ואיירי אפילו שציעי דחילל עליה שציעי טהרה משום דגדר בטומאה ולא צעי איתויי קרבן טומאה צשמיי: **ל"א נכנס אין עו"אין**. בתמיה אדרבה כי לא נכנס טפי סלקי ליה ממניינא וז"ע דלא סגי למיתני 19 וה"ל למיתני יאל [ונכנס] מביא קרבן טומאה: **ה'בי גרסינן ל"א מבעיא יצא בל אותו היום אלא אפי"ו נכנס בו ביום**. דסד"א לא סליק ליה (מד) 8 מקאת טהרה משהוה עד שנטמא: **ל"א אמר רבי אריעזר**. דזענין שמהנה 9 ימים שנים 11 אלף בטומא שנדר כלפי דאמר קרא כי טמא מזר משמע דצטומאה נדר והאה קאמר והימים הראשונים יפלו דזענין ימים שנים כריץ עיון מנגן למידרש הכי אליבא דר"א דהא דרצנן דלא דרשינן 10 ימים שנים לא מיפלב קרא צין טמא שנדר לטהור שנדר:

האשם ואנן אפילו בניו' טהור קאמרינן דמפרש ר"א הקפר טעמא דחטא בשביל שזיער עצמו מן היין. והיינו אף נז"י טהור 17 ואע"פ שלא הוה ושנה וטבל: הא לא נכנס אין עולין לו כ"ש אם לא נכנס והוה טהור שעולין לו: לא מביעיא קאמר 4 ומשאמר זה דבר פשוט הוא דמוכחא מתני' משום פלוגת' דר' אלעזר נקטיה דאמר לא בו ביום: אלא בטמא שנזר. בטמא שהתחיל למנות נזיר בטהרה ונטמא בו' שאינו מביא קרבן טומאה: אבל נז"י טהור וכו' טהור שקבל עליו נז"י ונטמא אף ביום א' סותר 7 היכה דכתיב והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו דוק' בטמא שנזר בעי' ימים הראשונים:

י"א

וי"ל משום דרצני לא אדכר צמילמיה ב' כ"א 1 דבהצאת קרבן הכתוב מדבר משמע דלא קפיד עליה אלף ליום שמיני ולמעוטי שציעי דבר פלוגתי' אבל הני תנאי מפרשי דמיחל נזירות תלוי בקרבנות עצמו למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: **ר"ל 17 והויר והביא אשמו אע"פ שרא הביא אשמו והויר**. פירוש חיל

עליה נזירות טהרה דכהכי משתעי קרא וא"ת אס כן לרצנן ההוא למה לי תיפוק ליה מוהזיר צרישא והדר והביא 17 וי"ל אי ללו ההוא הוה דרשינן 17ואזין 2 לרבות אע"פ שלא הביא עולתו ולעולם אשס מעכב כתב רחמנא ההוא ומגלי דאית לן למדרש והזיר אע"פ שלא הביא ומס"ה כריכי למיכתב מרתי: **ונטמאה**. והפרישה שתי תורים אחד לעולה ואחד לחטאת ואשס צהמה להביא קרבנות מזר טמא ואח"כ היפר לה צעלה ונמצא שהגדר נעקר למפרע וכאלו לא הימה נזירה כלל מביאה חטאת העוף 17ואינה מביאה] עולת העוף כדמפרש ואזיל: **אמר רב חסדא ר' ישמעאל היא**. דמרצה לעיל מההוא אע"פ שלא הביא עולתו אלמא עולת מזר לאו דורון הוא ודכרה תלויה צה דאי כרבנן דאמרי לעיל עולה דורון הוא אמאי לא תביא עולת העוף אע"פ דהפר לה צעלה ואינה נזירה אין כאן חולין דכל אימת 11 מני לאתויי מייתי 12 דורון [אלף] ודאי רצי ישמעאל היא דסבידלא ליה עולה דמזר לאו דורון הוא ואס תאמר כ"ש דחטאת נמי לאו דורון הוא והיכי מייתי חטאת כי היפר לה ואין כאן נזירות למפרע וי"ל משום דבסמוך מוקמינן לה כו"א הקפר דלכריכה כפרה על שהפרישה עצמה מן היין ואע"ג דהפר לה הילכך חטאת מייתי לפי שגמתינו בעלמא חטאת 13 צבה על הספק גם כאן צעיליה כל ההוא מביאה חטאת העוף אבל עולת העוף כיון דלאו דורון הוא לא מניא לאתויי כיון דהיפר לה צעלה: **ל"א קסבר בע"ז מיעקר קעקרי**. [נמצאן] שלא חל עליה נזירות מעולם חטאת העוף נמי לא תייתי:

ואי בע"ז מיגו גיזו. פירוש מכאן ולהצא עולת העוף נמי תייתי דהא לתמול כי נטמא 4 נזירה הימה ולקמן מיבעיא לן צאיך פירקין 17 דף כ"א: אי מיעקר קא עקר אי מיגו גיזו: **לעור"ם קסבר מיעקר קא עקר**. דאי מיגו גיזי עולת העוף ואשס צעי איתויי: **סבר כו"א הקפר**. דאף נזיר טהור חוטא הוי הלכך זאת שנטמאה כמו כן צעיא כפרה דנזיניו חטאת העוף צבה על הספק 11ואס כן עולה לא תייתי: **המציער עצמו מבל דבר על אחת כמה ובמה**. אלמא חוטא הוא לכך מייתי חטאת העוף ודוקא אס נטמאה אבל אס לא נטמאה והפר לה צעלה נהי נמי דצעיא כפרה דורון הוא לא מניא לאתויי כיון דהיפר לה צעלה: **ל"א קסבר בע"ז מיעקר קעקרי**. [נמצאן] שלא חל עליה נזירות מעולם חטאת העוף נמי לא תייתי:

ואי בע"ז מיגו גיזו. פירוש מכאן ולהצא עולת העוף נמי תייתי דהא לתמול כי נטמא 4 נזירה הימה ולקמן מיבעיא לן צאיך פירקין 17 דף כ"א: אי מיעקר קא עקר אי מיגו גיזו: **לעור"ם קסבר מיעקר קא עקר**. דאי מיגו גיזי עולת העוף ואשס צעי איתויי: **סבר כו"א הקפר**. דאף נזיר טהור חוטא הוי הלכך זאת שנטמאה כמו כן צעיא כפרה דנזיניו חטאת העוף צבה על הספק 11ואס כן עולה לא תייתי: **המציער עצמו מבל דבר על אחת כמה ובמה**. אלמא חוטא הוא לכך מייתי חטאת העוף ודוקא אס נטמאה אבל אס לא נטמאה והפר לה צעלה נהי נמי דצעיא כפרה דורון הוא לא מניא לאתויי כיון דהיפר לה צעלה: **ל"א קסבר בע"ז מיעקר קעקרי**. [נמצאן] שלא חל עליה נזירות מעולם חטאת העוף נמי לא תייתי:

ואי בע"ז מיגו גיזו. פירוש מכאן ולהצא עולת העוף נמי תייתי דהא לתמול כי נטמא 4 נזירה הימה ולקמן מיבעיא לן צאיך פירקין 17 דף כ"א: אי מיעקר קא עקר אי מיגו גיזו: **לעור"ם קסבר מיעקר קא עקר**. דאי מיגו גיזי עולת העוף ואשס צעי איתויי: **סבר כו"א הקפר**. דאף נזיר טהור חוטא הוי הלכך זאת שנטמאה כמו כן צעיא כפרה דנזיניו חטאת העוף צבה על הספק 11ואס כן עולה לא תייתי: **המציער עצמו מבל דבר על אחת כמה ובמה**. אלמא חוטא הוא לכך מייתי חטאת העוף ודוקא אס נטמאה אבל אס לא נטמאה והפר לה צעלה נהי נמי דצעיא כפרה דורון הוא לא מניא לאתויי כיון דהיפר לה צעלה: **ל"א קסבר בע"ז מיעקר קעקרי**. [נמצאן] שלא חל עליה נזירות מעולם חטאת העוף נמי לא תייתי:

הספק ואנן אפילו בניו' טהור קאמרינן דמפרש ר"א הקפר טעמא דחטא בשביל שזיער עצמו מן היין. והיינו אף נז"י טהור 17 ואע"פ שלא הוה ושנה וטבל: הא לא נכנס אין עולין לו כ"ש אם לא נכנס והוה טהור שעולין לו: לא מביעיא קאמר 4 ומשאמר זה דבר פשוט הוא דמוכחא מתני' משום פלוגת' דר' אלעזר נקטיה דאמר לא בו ביום: אלא בטמא שנזר. בטמא שהתחיל למנות נזיר בטהרה ונטמא בו' שאינו מביא קרבן טומאה: אבל נז"י טהור וכו' טהור שקבל עליו נז"י ונטמא אף ביום א' סותר 7 היכה דכתיב והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו דוק' בטמא שנזר בעי' ימים הראשונים:

י"ב

עין משפט
נר מצוה

י"ב א מיי' פ"ט מהלכות
מזירות הלכה י"א ועיי'
צמ"ל:

ב ב מיי' שס פ"ו הלכה י:

תורה אור השלם

1. וְיִשְׁעָה הַבְּדוּן אֶחָד לַחֲסֻקָתָא וְאֶחָד לְעֵלְהָ וּכְפָר עֲלֵיוּ מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַדָּבָר וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא:
במדבר ו י"א
2. וְהוֹדִיר לָךְ אֶת יָמֵי נְדָוָה וְהִבִּיא בְּכֶשֶׁת בֵּן שָׁנָתוֹ לְאֲשָׁם וְהִקְיָמָם וְהִרְאִישׁוּם יַפְלוּ בִּי טַמְא נְדָוָה:
במדבר ו י"ב

נוסחת הריב"ן

א] את אשמו לה וגו':
ב] דורון בעלמא ואשס אינה זריכה להביא דחלקמן צאיך פירקין שאין אשס צא אלף בתקום שזיחול עליו מזירות אמרי ל"א אמר רב חסדא כ"י והשאר ליתא:
ג] על שיהיה נזירה ונטמאת הס"ד:
ד] קסבר מיעקר:
ה] דלמיתני:
ו] לאו:
ז] לא מתייל דהא לא מתייל ליה משום מזירות:
ח] ואנן היכי משמע לן בניור טהור:
ט] צמ"כ כמו צמ"ל:
י] דבידן:
יא] עמ"כ כמו צמ"ל:
כ] כשומר:
ל] הוה ליה:
מ] דמילא:

מוסף רש"י

מביאה חטאת העוף. דאפילו אמרינן דמתיי כחטאת שמתו בעליה, כיון דבעל מיעקר עקר לה לא תאשכחן כה דמחיל למיתה 17דקטן כב. 1] וכפר עליו. בניור כמי, מאשר חטא על הנפש. משמע שחטא כגנפס אדם 17ביק צא. 2] וכי באיזו נפש חטא זה. מי הרג עמקלא חוטא 17תענית 1] אלא שזיער עצמו מן היין. שאין מזהר לעבר עצמו, כדאמרינן 17הוריות י: 1] צדיק כל אכלי האי עלמא מי סני להו 17תענית יא. 1] הדרן עלך מי שאמר

פ"י הרא"ש

שזוה ע"י פתח חרטה ועושה הגדר טעות מעיקרו: עולת העוף נמי תייתי. וה"ה אשס נמי היא נטמאה קודם שהפיר לה דקרבנות נזיר טמא על עון כו"א הקפר דאמר נזיר חוטא הוא מחמת שזיער עצמו מן היין. הלכך זאת שנטמאה אע"פ שהפיר לה הבעל ומעקר עקר כיון שנתחייבה חטאת העוף ומצינו בעלמא שבקל מביא' חטאת העוף דחטאת העוף בא על הספק זאת נמי מביאה העוף לכפר עליה וכן מפרש טעמא בפרק בתרא דגדרים 17דף פ"ג משום דחטאת העוף בא על

הספק ואנן אפילו בניו' טהור קאמרינן דמפרש ר"א הקפר טעמא דחטא בשביל שזיער עצמו מן היין. והיינו אף נז"י טהור 17 ואע"פ שלא הוה ושנה וטבל: הא לא נכנס אין עולין לו כ"ש אם לא נכנס והוה טהור שעולין לו: לא מביעיא קאמר 4 ומשאמר זה דבר פשוט הוא דמוכחא מתני' משום פלוגת' דר' אלעזר נקטיה דאמר לא בו ביום: אלא בטמא שנזר. בטמא שהתחיל למנות נזיר בטהרה ונטמא בו' שאינו מביא קרבן טומאה: אבל נז"י טהור וכו' טהור שקבל עליו נז"י ונטמא אף ביום א' סותר 7 היכה דכתיב והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו דוק' בטמא שנזר בעי' ימים הראשונים:

6] נהלה דל"ל שגלמא לר"א מפיק ליה מהאזא: וכני ישמעאל צט על ריב"ב אומר: 7] י"ל משום דלא חל עליה נזירות. ואע"פ 10: 8] י"ל ומה שאמר זה אף דדבר פשוט הוא מוכחא ממתי' דמשום פלוגתא: 9] דהא דל"ל דכי כתיב והימים כו' כי טמא מזר בניור טמא כתיב והלכך דוקא בעמא וכו'.

מי שאמר פרק שלישי נזיר

כא א ב מיי פ"ו מהל'
מדות הלכה ו:
כב ג מיי פ"ב שס הל'
כא סמך לאותו רמז:

פ"ה הרא"ש

נטמא בסוף מאה יכול היא
סותר פ"ה הכל. אבל ל' יום
סותר כדורשין בפ"ק
דכתיב ביום מלאתי נזיר מיהו
התורה אמרה ביום מלאת
תן לו ימי נזרו. ותרויהו
קראי צריכי דאי לא כתיב
אלא ביום מלאת היה
אמינא היום ק' וא' שהוא
יום הבאת קרבנותי קרי'
יום מלאת כמו ובמלאת
ימי טהרה דכתיב גבי
יולדת אבל נטמא יום ק'
סותר הכל ת"ל והימים
הראשונים ואי לא כתיב
אלא והימים הראשונים
היה אמינא נטמא ביום הק'
לא יסותר כלום ת"ל ביום
מלאת: הליך ימים דנפק חד
ומתחיל תרי. פ"ה דכתיב
מכיעא ליה מי אמרין כי
הכי דבימים אחרונים לא
אע"כ אלא שיש עוד עליו
נזי' ב' ימים הכי נמי בימים
הראשונים לא בעי' אלא
שיהא עליו נזירות ב' ימים
והיינו דמפיק חד ועייל
תרי או דלמא דומיא
דאחרונים לגמרי בעי'.
שיהא עליו יום א' שלם.
דיום אחרון של נזי' שלם
הוא דמביא קרבנותיו ביום
השלמת נזירותו
ואפי"ה א"ה ביום ל' [נטמא]
כא זמן שלא הביאם לא
פסקה נזי' אף אחרונים בעי'
יום א' שלם והיינו דנפקין
ב' ומתחיל ג': א"ל יפלו
כתיב דמשמע נפילה כל
דיום: ואצטרך למכתב ב'
יהי: ואצטרך למכתב
יפלו. דהוה מצי למכתב
וקדש ראשו ביום ההוא
מלכד הימים הראשונים:
הוא אמינא אפילו חד.
(כמתין) דיפלו נפילה כל
דהוה משמע: **מתנ'** מי
שנזר נזיר מרובה יותר מל'
יום ואח"כ בא לארץ
להביא קרבנותיו: ב"ש
אמרים [נזירין] ל' יום
דקנסיין ליה למנות נזירות
טהרה: וכו"ה סברי דקאמר
ליה להשלים כל נזי'
דמתחיל ליה כאלו נזר
בבית הקבורות. ואינו עובר
משום כל תאחר דיש כח
ביד חכמים לעקור דבר מן
התורה בשבב ואל תעשה:
קתני רישא ב"ש אמרים
וכו'. לא הוה צריך למימר
כן דארישא קיימין אלא
דשיט' נזי' משנות: [ת"ג]
דב"ש סברי ארץ העמים
משום אורא נזור. דאפילו
נכנס לה בשירה תיבה
ומגדל טמא שהחמירו על
ארץ העמים לטמא אף
האור ולא כדון טומאת
מת. הלכך אין טומאת
כטומאת מת ודי בל' יום.
וכו"ה סברי משום גושה
גזור כדון מאהיל על הגוש
ואם נכנס בשירה תיבה
ומגדל טהור הלכך ט"מ
כדון מאהיל על המת והוי
כנזר בבית הקבורות:

הבי גרסינן ונטמא בתחילה. פירוש ציוס ראשון ב' זה אין לו
[ראשונים] הילכך יום שנטמא ממנין נזירותו הוא וימנה
צ"ט לזה ויגלה ציוס מאה שהוא יום ק"א למנינו: נטמא צדוק מאה.
ציוס אחרון יכול יהא סותר הכל ת"ל והימים הראשונים יפלו מכלל
דאיכא אחרונים לזכר עליו כשנטמא
ומסתמא שנים צעין דומיא דראשונים
ולכן אינו סותר הכל ואם תאמר
והא תנן (לעיל דף טו.) צמתיתין (כו')
נטמא ציוס מאה סותר שלשים לר"א
וי"ל דהכי נמי קאמר יכול יסתור הכל
ת"ל והימים הראשונים יפלו זה אין
לו אחרונים ולכן לא יסתור הכל אבל
שלשים מיהא סותר מדרשא דדרשין
צ"ק (דף ו'): וזאת תורת הנזיר ציוס
מלאת נטמא ציוס מלאת תן לו מורת
נזיר וצריכי הני תרי קראי דאי לאו
זאת תורת הנזיר ה"א דכי נטמא
ציוס אחרון שהוא יום מלאת לא יסתור
כלל ואפילו שלשים יום כחז רחמנא
זאת תורת הנזיר וא"ת אי"כ לכתוב
זאת תורת הנזיר ולשטוק מוהימים
הראשונים יפלו וי"ל אי"כ הוה אמינא
דיום מלאת היינו יום ק"א כמו ובמלאת
ימי טהרה (ויקרא יב) דהוי לאחר
שמלאו ימי טהרה שהוא יום התגלות
שמלאו ימיו כזר וההוא סותר שלשים
יום אבל נטמא יום מאה יסתור כולם
כחז רחמנא והימים הראשונים יפלו
דאיכא אחרונים ויום מאה [אינון] סותר
כולם ועוד דלא סגי דלא לכתוב
והימים לאפוקי תחלת המאה שלא היו
לראשונים: **ה"ג** וזה יש לו אחרונים.
יום טומאה ויום מאה שאתרי שהוא
כולו ממנין הנזירות כל כמה שלא
הניא קרבנותיו דאפילו לרז מתנא
דלמר מקלעת היום ככולו מלזוה עליו
להשלים לכתחלה כדלמר צ"ק
(דף ו'): **מדקתני** הרני נזיר ק'
יום ונטמא. אלמא שנזר צטהרה
והזר נטמא: **אמר** ר' רב **פפא**
צ"אבי ה"רין ימים. הראשונים דקאמר
ר' אליעזר דנפק חד ומתחילין תרין
דהיינו ציוס שני לנזירותו או דלמא
דצעין יום אחד שלם כי היכי דצימיי
אחרונים איכא חד יום שלם דהיינו
יום המאה ה"ג צימיי הראשונים כי
מתחיל תלת אבל כי נטמא ציוס שני

אמר רבא מאי טעמא דר' אליעזר. אליכא דעולא: **אמר קרא והימים**
הראשונים מכלל דאיכא אחרונים וזה אין לו אחרונים. לפיכך אינו
סותר כולן אלא שלשים. ורבי אליעזר לטעמיה כדלמרינן צפירקא
קמא (לעיל דף ו'): זאת תורת הנזיר(ד) (ב) א': **נטמא ציוס מאה חסר אחת**.
דהשתא איכא תרי מקלעת יום צ"ט וכל
יום מאה: **ומדקתני** הרני נזיר צ"אמה
יום (א) ונטמא צטהילה מאה. דהיינו
צו ציוס וקתני שיהו לו ימים הראשונים
אלמא שמעינן מהא דנזיר טהור
שנטמא נמי אמר ר' אליעזר דצעין
ימים הראשונים ומיזבחה דעולא:
הנין ימים דצעין. אליכא דרבי
אליעזר מפיק חד ומתחילין תרין
שעומד ציוס שני כשנטמא: או נפקין
תרין ומתחילין **סלפא**. דצעין שני
ימים שלימין: **אמר ליה יפלו כתיב**.
דמשמע דליהוון תרין צנפילה ובגון
דנפקין תרין ועיילין תלת: ג' ואי **כחז**
רחמנא ימים ולא כחז יפלו. אלא
והימים הראשונים יעזוב ה"א האי
דכתיב ימים משמע כגון דנפיק חד
ועיילין תרין דואפילו הכי אקיים
ימים דהא כזר עייל יום שני כחז
רחמנא יפלו דמשמע ימים שלימין:
ואי כחז יפלו ולא כחז ימים הוה
אמינא אפילו חד. כלומר הוה אמינא
דהאי דכתיב יפלו משמע אכולהו ימים
שכזר מנה או ארבעה או תלתא או
תרין או חד. וזאת דמפרשי אי כחז
יפלו ולא כחז ימים ה"א האי דכתיב
יפלו אפילו חד משמע והאי דכתיב
יפלו אמינא דעלמא קאי כלומר
ונפיק חד ועיילין תרין ואקיים לו יפלו.
לשון אחר דאי כחז רחמנא ימים ולא
כחז יפלו הוה אמינא עד דנפקין
תרין ועיילין תלת דצ' ימים שלימין
צעין ואי כחז יפלו ולא כחז ימים
הוה אמינא דאפילו חד דיפלו משמע
נפילה והאיכא נפילה דחד יומא להכי
כחז רחמנא ימים דצעין דנפיק חד
ועיילין תרין: **ימא צהא** **שלימני**
דצ"ש סברי משום גושה גזור. ולא
משום אורא והויא קלישא טומאתה
ומשום הכי סגי לה צשלשים יום:

ובצ"ה
העמים משום גושה גזור עליה
ובית

דפעמים אינו אלא שני חלאי ימים כגון דקבל נזירות אמטול צחאי היום והיום נטמא צחאי היום ואם תאמר ונפשוט ליה ממתניתין דקתני
ר"א [אומר] לא לכו ציוס מכלל דיום שלאחריו סותר וי"ל דלא חש ר' אליעזר להזכיר רק ממנה דפליג אדרבנן דלמרי צו ציוס מציא קרבן
טומאה ואמר להו ר' אליעזר לא לכו ציוס וה"ה נמי לא ציוס שני עד שלישי ואם תאמר ולפשוט ליה מצרייתא דאיתיי לעיל גופא: נטמא
צתחילת מאה יכול יהא סותר וכו' מכלל דכי נטמא ציוס שני ודאי סותר וי"ל צתחילת מאה [א] היינו נמי יום שני [קראן] צתחילת מאה ועי"ל
דמשום דלרבנן סותר אפילו ציוס ראשון קאמר להו ר"א [דאינון] סותר וא"ת ונפשוט ליה מסיפא דקאמר כי נטמא ציוס מאה חסר אחת
דסותר אלמא דבתרי יומי סגי ליה וה"ה צתחילת נזירות דמסתמא אחרונים דומיא דראשונים וי"ל דאחרונים פשיטא ליה דבתרי יומי סגי
ליה לפי שיש שם יום שלם דהיינו יום מאה אבל צתחילת נזירות פעמים דליכא אלא שני חלאי ימים כגון אם נזר צחאי יום לכן מספקא
ליה אי לכן צעין דנפקא תרין וקאי צתלת אבל קשה דליפשוט ליה מצרייתא דלעיל דמתחיל ומונה מיד פ"י משצדיעי וכי נטמא צשמיני דליכא
אלא צ' ימים מציא קרבן טומאה (לו) לר"א וצריך לומר דלא שמיע ליה להאיא צרייתא דלעיל אי נמי שמיע ליה וקבעי טעמא מקרא ח"נ י"ל
כדפרישית לעיל דהא דצעין דנפקא תרין וקאי צתלת משום דצעין יום שלם שחל עליו נזירות דומיא דאחרונים אבל לעיל כיון דנזירות
חל עליו משצדיעי דנטמא צשמיני יש כאן צדיעי שלם ולכן כיון דנטמא צשמיני מציא קרבן טומאה וקלת קשה הא צדיעי אינו שלם שצריך
לזוה ולטבול קודם שיחול הנזירות: לשון הג"ה א"ל יפלו כתיב משמע נפילה כל דהו לרבות (א) שלא צא נמי יום שלם: ואיצטרך למיכתב
ימים ואיצטרך למיכתב יפלו. דמנאי למיכתב הכי וקדש ראש נזרו ציוס ההוא מלכד ימים הראשונים ולשטוק מיפלו: עד דנפקי תרין ועיילי תלת.
דימיי משמע הכי דצעין דומיא (ב) דלחרון דאיכא יום שלם כחז רחמנא יפלו דמשמע כל דהו דנפק חד וקאי צתריין: ואי כחז רחמנא יפלו
הראשונים ולא כחז ימים דמנאי למיכתב והראשונים יפלו ה"א ואפילו לכו ציוס כתי"ק ולשון יפלו קאי אנזירות דעלמא כחז רחמנא ימים:
מ' שנזר בחוצה לארץ נזירות הרבה מ' יום והשליש נזירותו בחוצה לארץ ואח"כ בא לארץ. לאו דוקא צנקרה דעלמא דלא סגי דלא אמי
לארץ ישראל להקריב קרבנותיו ולהשלים נזירותו למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: **נזיר** שלישים יום. צגמרל מפרש
דמדרבנן קנסא דעלמא הוה שגור: צצרך העמים דגזרו עליהם טומאה ומן התורה ודאי טהור ודאי ידי נזירותו. **נזיר** בתחילה.
לחזור ומתחיל כל מניינו גס דברי צ"ה קנס ומדרבנן והכי מפורש צגמרל: **ובבסוף** שבע שנים באה ואחר כך נטמאת. ד' וי"מ'
צגמרל דלא נכלעו [אלון] צאלו [מדמנינן] אחת ועשרים שנה: **אמר** רבי יהודה לא היתה נזירה אלא י"ד שנה. צגמ' מפרש לה:
לימא

אמר רבא מ"ט דר"א אמר קרא יכי טמא
נזרו משום דבטומאה נזר אריתביה אביי
הריני נזיר מאה יום ונטמא בתחלת מאה
יכול יהא סותר ת"ל והימים הראשונים יפלו
עד שיהו לו ימים ראשונים וזה אין לו
ראשונים נטמא בסוף מאה יכול יהא סותר
ת"ל והימים הראשונים יפלו מכלל דאיכא
אחרונים וזה אין לו אחרונים נטמא ביום מאה
חסר אחת יכול לא יהא סותר ת"ל והימים
הראשונים יפלו מכלל דאיכא אחרונים וזה
יש לו ראשונים ואחרונים והא בטמא שנזר
לא מצית אמרת מדקתני הרני נזיר מאה
ונטמא בתחלת מאה וקתני עד שיהו לו ימים
ראשונים תיובתא א"ל רב פפא לאביי הלין
ימים דקאמרינן דנפק חד ומתחילין תרין או
דלמא דנפקין תרין ומתחילין תלתא לא הוה
בידיה אתא שייילה לרבא א"ל יפלו כתיב
ואיצטרך למיכתב ימים ואיצטרך למיכתב
יפלו דאי כתב רחמנא ימים ולא כתב יפלו
ה"א (ב) עד דנפקין תרין ועיילין תלתא כתב
רחמנא יפלו ואי כתב יפלו ולא כתב ימים
הוה אמינא אפילו חד כתב רחמנא ימים:
מתנ' מי שנזר נזירות הרבה והשלים את
נזירותו ואח"כ בא לארץ בש"א נזיר שלשים
יום ובית הילל אומרים נזיר בתחלה מעשה
בהילני המלכה שהלך בנה למלחמה ואמרה
אם יבוא בני מן המלחמה בשלום אהא
נזירה שבע שנים ובא בנה מן המלחמה
והיתה נזירה שבע שנים ובסוף שבע שנים
עלתה לארץ והורוה ב"ה שתהא נזירה עוד
שבע שנים אחרות ובסוף שבע שנים נטמאת
ונמצאת נזירה עשרים ואחת שנה אמר רבי
יהודה לא היתה נזירה אלא ארבע עשרה
שנה: **גמ'** א' קתני רישא בית שמאי אומרים
נזיר שלשים יום ובה"א נזיר בתחלה לימא
בהא קמפילגי דבית שמאי סברי א' ארץ העמים משום גושה גזור עליה
ובית

(א) [עדות פ"ד מ"א],
(ב) כמכות ז, א. [למקמן נד:
הג.], (ג) [צמכדכר ו, א] צ"ל
ללא צעי נמי, ו, א צ"ל
דלמרוניס,

תורה אור השלם

1. והזיר לך את ימי נזרו
והביא כבש בן שנתו
ל'אשים
הראשונים יפלו כי טמא
נזרו: במדבר ו יב

נוסחת הריב"ן

[א] המזר נטמא ציוס מלאת
כו' הס"ד: [ב] מנה יום אחד
נטמא כו': [ג] דאי:
[ד] [ואפ"ה כו' ימים
שלימים] ליתא צב"י: [ה] אמר
קאי כלומר כו':

הגהות ה"ח

(א) גמ' הוה אמינא (עד
דנפקין תרין ועיילין
תלתא). תל"מ וי"צ פ"א
דנפק חד ועיילין תרין:
(ב) רש"י ד"ה אמר קרא
וכו' המזר וגו' הס"ד
ואח"כ מ"ה נטמא ביום
מלאת וכו' נטמא ציוס
מאה וכו' דהשתא איכא
תרי יומי מקלעת: (א) ד"ה
ומדקתני הרני נזיר ק' יום
ומנה יום אחד ונטמא
צתחילת:

הגהות מהר"ב

[א] גמ' קמי רשא וכו'.
י"צ כאן שיין מוס' ד"ה
קמי שנדפס בדף הסמוך:
[ב] תוס' ד"ה הי"ג ונטמא
צתחלה פי' ציוס ראשון:
כאן הס"ד ואח"כ מה"ד
זה אין לו וכו': [ג] ד"ה
אמר ל' רב פפא לאביי
וכו' היינו נמי יום שני. י"צ
ע"י א"מ: [ד] ד"ה ובסוף
שבע שנים וכו' וי"מ צגמ'.
על מדות וי"מ צגמ' י"צ
האי"מ מוחק זז:

הגהות התוספות

1. צ"ל אבי גופיה. 2. צ"ל
דנקלע. 3. צ"ל שזר ומימת
שגזרו נחקה. 4. צ"ל מפרש
צגמרל כו'.